

Lingensi avstriis winaaRmdeg

Lingens v. Austria

(1986 wl is 8 ivnisi, seria A, #103 A,
amonakrebi)

saqmis faqtobrivi mxare

8. b-ni Lingensi, dabadebuli 1931 wels, mcxovrebi q. venaSi, Jurnalisti, Jurnal "profilis" redaqtori.

1. ganmcxadeblis statiebi da maTi winaistoria (Background)

9. 1975 wl is 9 oqtombers, avstriaSi sayovelTao arCevnebis Catarebidan oTxi dRis Semdeg, satelevizio interviuSi ebraelTa sadokumentacio centris prezidentma, saimon viezentalma brali dasdo avstriis liberaluri partiis Tavmjdomares, frederik peters, imaSi, rom es ukanaskneli meore msolfio omis dros SS-is pirvel saxmeleTo brigadaSi msaxurobda. cnobilia ruseTis teritoriaze germanelTa sabrZolo xazis zurgSi am brigadis mier moqalaqeTa wamebis araerTi faqti. bn peters ar uaruyvia aRniSnuli danayofis wevroba, Tumca aRniSna, rom is brigadis mier Cadenil sisastikeSi ar monawileobda. bnma viezentalma, amasTan dakavSirebiT, mogvianebiT ganacxada, rom mas b-ni peterisaTvis brali ar daudia amgvar moqmedebaSi.

10. momdevno dRes avstriis socialisturi partiis Tavmjdomares, yofil kanclers, bruno kreiskis, aRniSnul braldebasTan dakavSirebiT, komentaris gakeTeba sTxoves.

intervius damTavrebisTanave is federalur kancelariaSi Sexvda peters. es iyo erT-erTi Cveulebrivi sakonsultacio Sexvedra partiis liderebs Soris axali mTavrobis formirebis mizniT; am Sexvedram sazogadoebis didi interesi gamoiwvia, radgan kreiski-peteris koaliciuri mTavrobis Seqmnis Sesazlebloba jer kidev 5 oqtombris arCevnebamde ganxilloboda.

Tavis interviuSi kreiskim uaryo aseTi koaliciis Seqmnis aucilebloba arCevnebiSi misi partiis mier xmebis absoluturi umravlesobis miRebis gamo, Tumca energiulad daicva peteri da viezentალის organizacias - "politikuri mafia", xolo misi saqmianobis meTodebs "mafiuri meTodebi" uwoda. aRniSnuli fraza ganmeorda mis mier venis yovel dRiuri gazeTisadmi meore dRes micemul interviuSi.

11. swored am dros daibeWda venis Jurnal "profilSi" Lingensis ori statia.

12. pirveli maTgani, romelic gamoqveynda 1975 wl is 14 oqtombers saTauriT "peteris saqme", Seexeboda SS-s pirveli saxmeleTo brigadis saqmianobas; statiaSi mkiTxvelis yuradReba gamaxvilebuli iyo agreTve peteris rolze gracSi am brigadis wevrTa winaaRmdeg aRZrul sisxlis samarTlis saqmeSi (romelic Semdeg daixura). daskvnis saxiT naTqvami iyo, rom, miuxedavad udanaSaulobis prezumfciaze b-n peteris uflebis, misi warsuli am pirovnebas avstriisaTvis miuRebel politikur figurad xdida. statiaSi b-n kreiskis qceva Sefasebuli iyo rogorc politikuri mosazrebebiT peterisa da SS-s sxva yofili wevrebis dacva. rac Seexeba kreiskis kritikul gamoTqmebs viezentალისადმი, Jurnalisti werda: "nebismieri piris mier gamoxatuli aseTi pozicia, albaT, "uRmes oportunistad Sefasdeboda", magram konkretul situaciaSi saqme gacilebiT ufro rTulad dgas, radgan kreiski darwmunebulia Tavisi naTqvamis simarTleSio.

13. meore statia gamoqveynda 1975 wlis 21 oqtomers saTauriT "Serigeba nacistebTan, magram rogor?". is Sedgeboda ramdenime gverdisagan da, Sesavali nawilis garda, dayofili iyo eqvs seqciad: "aqamde" an "ukve", "Cven yvelani udanaSauloebi varT", "aucilebeli iyo udanaSaulo msxverpli?", "ratom aris es dRemde diskusiis sagani?", "helbaxi da peteri" da "politikurad primitiuli".

14. SesavaliSi bnma lingensma moixmo faqtebi da xazi gausva bn kreiskis poziciis gavlenas sazogadoebriv azrze. man kreiski gaakritika ara mxolod peteris mxardaWerisaTvis, aramed avstriis politikur cxovrebaSi mosuli yofili nacistebis mimarT Semguebluri damokidebul ebisaTvis.

15. "aqamde" an "ukve" saTauris mqone nawilSi ganmcxadebeli aRiarebda, rom aravis SeuZlia SeewinaaRmdegos aseT damokidebul ebas "realuri politikis" safuZvelze, radgan " gavida is dro, roca saarCevno miznebisaTvis vinmes angariSi unda gaewia ara mxolod nacistebis, aramed maTi msxverplisaTvis. . . pirveli meoreze sicocxlisunariani aRmoCnda . . . " avstriam, romelmac dabada hitleri, eihmani da sxva samxedro damnaSaveebi, ver SeZlo warmatebuli SeTanxmeba daedo Tavis warsulTan; man ubralod ignorireba gaukeTa mas. aseTi politika ki qveyanas momavali faSisturi moZraobis xelebSi gadasvlis safrTxes uqmnida.

kanclerTan dakavSirebiT, lingensi werda: "marTali rom vTqvaT, b-n kreiskis qceva kritikis obieqtad SeiZleba iqces ara racionaluri, aramed mxolod iracionaluri TvalsazrisiT: is amoraluria da uRirsi". metic, aseTi qceva sruliad usargebloa, radgan avstrielebs yofili nacistebis keTilganwyobis Ziebis, sakoncentracio banakebis problemis minimumamde dayvanisa da viezentლისადმი მტრული დამოკიდებულებით ანთისემიტის გარეშე დადგინდა, რომელიც ნაცისტების სისტემის მსხვერპლია.

magram yvelaze saocari aris ara is, rom 30 wlis Semdeg viRac "kidev" saubrobs aRniSnu l Temaze, aramed is, rom adamiane bma "ukve" SeZles gvamebis mTebis arsebobis daviwyebao.

დასაშუალოდ, ლინგენსი კრეისკის ბრალს სდებდა იმ ადამიანებისადმი გამოვლენილ უტაყობას, რომლებიც ნაცისტების სისტემის მსხვერპლნი.

16. meore nawilSi lingensma komentari gaukeTa, zogadad, avstriis sazogadoebis damokidebul ebas nacisturi danaSaul ebisa da yofili nacistebis mimarT. avtoris azriT, koleqtiuri danaSaul isa da koleqtiuri udanaSaulobis filosofiuri alternatiვის ვინაობაზე ავსტრიელმა მიცემალს რეალური, კალსა და სეფაბადი დანაშაული.

პასუხისმგებლობის სხვადასხვა ფორმების ხანგრძლივი ანალიზის შემდეგ ლინგენსმა ხაზი გაუსვა იმ დროსი კარგისა და ცუდის გარეშე სეზაზლებლობას და მოიყვანა რამდენიმე პიროვნების მაგალიტი, რომელთაც უარი ტყვეს ნაცისტებთან ტანამშრომლობაზე. მეორე ნაწილში დასაშუალოდ, იგი აწინასწავდა: "ბრუნო კრეისკის თავისი პირადი ავტორიტეტი იმ გზით, როგორც მან პეტერი დაიწვა, სხვა, უკეთესი ავსტრიის ადმინისტრაციისგან რომ გამოეყენებინა, ის ვეფხვანა მისგან დასაშუალოდ სერიგების სეზაზლებლობას, რაც ავსტრიას - 30 წლის შემდეგ - ყველაზე მეტად სწირებდა და რაც, თავისთავად, დიდი სიმამაცე იქნებოდა".

17. statiiis mesame da meoTxe nawilebi (rac mTlianad statiiis erT-mesameds Seadgens) aseve exeboda sazogadoebis cnobierebaSi koleqtiuri danaSaulis momentis gadalaxvas da realuri danaSaulis, rogorc aseTis, aRiarebas.

"aucilebeli iyo udanaSaulo msxverpli?" am saTauris mqone nawilSi lingensma yuradReba miaqcia gansxvavebas mesame raixis specialur danayofebsa da regularul samxedro SenaerTebis Soris da aRniSna, rom specialur danayofebSi gawevrianeba xdeboda mxolod moxaliseobis da ara izulebis safuZvelze.

mondevno nawilSi lingensma scada gansxvavebina sisxlis samarTlis damnaSaveebi da is pirebi, romlebic, moraluri TvalsazrisiT, ganixilebodnen maT Tanamonawileebad; is aRniSnavda, rom nacistebis mimarT Tavis poziciis ufro adre, swrafad da safuZvlianad gamoxatvis SemTxvevaSi avstria SeZlebda, kompleqsebis gareSe, mSvidad da meti TviTdajerebiT Seexeda sakuTari warsulisatvis. lingensma daasaxela mizezebi, ris gamoc es SeuZlebeli gaxda da daicva b-n viezentali "mafiisadmi" kuTvnilebis braldebisagan. dasasrul, man ganixila Semwynareblobis gamocenis Sesazlebloba amdeni wlis Semdeg da daaskvna: "nebismieri sazogadoeba valdebulia gamoxatos kanonisadmi pativiscema da ar Seinarcunos arajansaRi damokidebuleba mis mimarT namdvili mkvlelebis gamarTlebiT, Tvalsacino danaSaulis dafarviTa da uaryofiT".

18. mexuTe nawilSi lingensma Seadara peteris saqme avstriis saxalxo partiis lideris, helbaxis, saqmes da SeniSna kreiskis gansxvavebuli reaqcia, TiToeul maTganTan dakavSirebiT. avtoricavda azrs, rom pirveli saqmis garemoebები peters politikosobisatvis, parlamentisa da mTavrobis wevrobisatvis Seuferebels xdida da askvinda, rom: "es aris politikuri eTikis minimaluri moTxovna". misi azrit, "simaxinjis" gamovlineba iyo ara viezentალის მერ ამ საკმის წამოწევა, არამედ კრეისკის მცდელობა მისი მიცმალვისა.

19. statia mTavrdeboda yvela im politikuri partiis kritikiT, romelTa saTaveSic yofili nacistebi aRmoCndnen. ganmcxadebels miaCnda, rom peteri unda gadamdგარიyo da amiT Tavis danaSauli ki ar eRiarebina, არამედ დაემტკიცებინა, რომ გააCნია b-n კრეისკისათვის უცხო ტვიზება - ტაქტი.

II - კრეისკის საCივრის საფუZველზე aRZრული კერZo ბრალდების საკმე

20. 1975 wlis 29 oqtomბერსა და 12 ნოემბერს მაSინდელმა კანკლერმა lingensis winaaRmdeg ori კერZo ბრალდების საკმე aRZრა. კანკლერს მიაCნდა, რომ lingensis statiebSi arsebuli gansazRvrული გამონატყვამები, რომლებიც ზემოT იგნა მოყვანილი, defამაციურ ხასიაTs ატარებდა და არRევდა avstriis sisxlis samarTlis kodeqსის 111-ე მუხლს, რომლის Tanaxmadაც:

"1. nebismieri პირი, რომელიც მესამე პირს ბრალს sდებს მისი Tanამდებობრივი mdგომარეობისათვის Seuferebeli formiT ან დამოკიდებულები, პატივისა და Rირსების საყვარელად მოგმედებიT ან ისეტი formiT, რომელიც Seurაცხოფს ან ამცირებს მას sazოგადების წინაSe, ისევე Tavisუფლების არკვეტიT არა უმეტეს ეგვსი ტვისა ან ჯარიმიT.

2. nebismieri პირი, რომელიც Cაიდენს ასეT qმედებას werილობიტი დოკუმენტის ან მასობრივი ინფორმაციის საყვარლებიT ისე, რომ defამაციური ინფორმაცია ხელმისაღვდომი გაცდეს sazოგადების farTo ფენებისათვის, ისევე Tavisუფლების არკვეტიT არა უმეტეს erტი ღლისა ან ჯარიმიT.

3. ganmcxadebeli ar daisjeba, Tu damtkicdeba mis mier gavrcelebuli informaciis WeSmariteba. pirveli paragrafiT gansazRvruli samarTaldarRvevisas piri ar daisjeba, Tu Seqmili garemoebebi mas sakmaris safuZvels azledda darwmunebuli yofiliyo aRniSnuli informaciis simarTleSi".

112-e muxlis Tanaxmad, "mtkicebuleba WeSmaritebisa da keTili nebis Sesaxeb ar miiReba, sanam ganmcxadebeli piri sasamarTlos winaSe ar daamtkebs Tavisi gancxadebis simarTles da Tavis keTil nebas ..."

A. sasamarTlo ganxilvaTa pirveli wyeba

1. venis regionaluri sasamarTlos gadawyvetileba

21. 1979 wlis 26 marts venis regionalurma sasamarTlom lingensi damnaSved cno avstriis sisxlis samarTlis kodeqsis 111-e muxliT (me-2 paragrafi) – ciliswameba da Seuracxyofa, Semdegi gamonaTqvamebisTvis: "uRrmesi oportunitizmi", "amoraluri", "uRirsi". Tumca miiCnia, rom ramdenime sxva fraza (kerZod, "politikuri eTikis minimaluri moTxovna", "simaxinje"), konteqstidan gamomdinare, aseT xasiaTs ar atarebda. sasamarTlom lingensi daajarima 20.000 SilingiT, miiCnia ra Semamsubugebel garemoebad is faqti, rom braldebuli miznad isaxavda gamoexata politikuri kriticizmi politikosis mimarT politikur sakiTxze, xolo politikoss marTebs defamaciisadmi ufro meti Semwynareblobis gamoCena. mxedvelobaSi miiRo ra braldebulis keTili neba, sasamarTlom mas kreiskisaTvis zianis anazRaureba ar daakisra. sasamarTlos gadawyvetileba iTvaliswinebda mxolod gasaCivrebuli statiebis konfiskaciasa da aRniSnuli gadawyvetilebis gamoqveynebas.

22. gadawyvetilebaSi, romelic Seicavda mizezebis grZel CamonaTvals, regionalurma sasamarTlom gaaanaliza TiToeuli gasaCivrebuli gamonaTqvas xasiaTi da miiCnia, rom gamonaTqvamebi "uRrmesi oportunitizmi", "amoraluri" da "uRirsi" warmoadgenda defamacias da pirdapir Tu arapirdapir mimarTuli iyo kreiskis pirovnebis winaarmdeg, maSin, roca frazebi - "politikuri eTikis minimaluri moTxovna" da "simaxinje", ar scildeboda politikuri kriticizmis misaReb sazRvrebs.

lingensis azrit, pirveli sami gamonaTqvami warmoadgenda Sefasebas da, rogorc aseTi, ar ewinaarmdegeboda sisxlis samarTlis kodeqsis 111-e muxlis. Tumca regionalurma sasamarTlom miiCnia, rom maSindeli kancleris qmedebasTan dakavSirebiT gakeTebuli Seuferebeli daskvnebi swored am muxlis debulebebis moqmedebis sferoSi eqceoda. braldebuls aseve ar SeeZlo dayrdnoboda gamoxatvis Tavisuflebas, radgan konstituciis Sesabamisi debulebebis da evropis konvenciis me-10 muxlis Tanaxmad, es ufleba SezRudvas eqvemdebareboda, kerZod, saWiro iyo balansis dacva erTis mxriv, gamoxatvis Tavisuflebasა da, meores mxriv, adamianis uflebas Soris - pativs scemdnen da icavdnen mis pirad cxovrebasა da reputacias. mocemuL SemTxvevaSi lingensi gasdda dasaSvebobis farglebs.

23. kreiskis mier kerZo braldebis saqmis aRZvrasTan dakavSirebiT, regionalurma sasamarTlom aRniSna, rom, ramdenadac is gakritikebuli iyo ara rogorc federaluri kancleri, aramed rogorc partiis lideri da politikosi, amitom aRniSnul saqmeSi sisxlis samarTlis kodeqsis 117-e muxlis me-2 paragrafi ar iqna gamoyenebuli: es muxli exeba Tanamdebobis piris mimarT defamacias, romelic warmoadgens sajaro braldebis saqmes.

24. regionalurma sasamarTlom Semdeg ganixila WeSmaritebis mtkicebis sakiTxi (ix. \$20). man miiCnia, rom, ramdenadac lingensma ver warmoadgina frazis - "uRrmesi oportunitizmi", gamamarTlebeli mtkicebuleba, es sakmarisi iyo misi damnaSaveb cnobisaTvis.

rac Seexeba sityvebs - "amoraluri" da "uRirsi", braldebulma isini gamoiyena kreiskis poziciasTan dakavSirebiT, rac gamoixateboda nacistebis sisastikisaTvis mcire mniSvnelobis miniWebiT, viezentalis moRvaweobis mafiur saqmianobad SeracxviT da gestaposTan mis TanamSromlobaze miniSnebiT. am ukanasknel sakiTxze regionalurma sasamarTlom miiRo lingensis mier warmodgenili mtkicebuleba sasamarTlo gadawyvetilebis formiT, miiCnia ra Jurnalisti damnaSaveb defamaciis muxliT msgavsi gancxadebis gakeTebisaTvis.

rac Seexeba gamonaTqvamebs - "mafiuri meTodebi" da "mafia", regionalurma sasamarTlom aRniSna, rom es gamonaTqvamebi, Cveulebriv, gulisxmobis damnaSaveTa organizebul erTeuls, magram zogjer gamoiyeneba sxva mniSvnelobiTac. maSinac ki, Tu mxedvelobaSi ar iqneboda miRebuli kerZo braldebilis mier win wamoweuli argumenti, am sityvis kreiskiseuli gageba SeiZleba yofiliyo gansxvavebuli da imsxurebda gamokvlebas. sakuTari mosazrebis WeSmaritebis mtkiceba iyo ara prokuroris, aramed lingensis movaleoba. viezentალა, Tavis mxriv, aRiara, rom Tavis mravalferovani miznebis miRwevisaTvis is eyrdnoboda mravali ganStoebis mqone organizacias. metic, maSindeli kancleris gancxadebebi (ix. \$10) unda ganxilebodes politikur oponentebs Soris politikuri brZolis konteqstSi, sadac TiToeuli iyenebs im iaraRs, romelic mis gankargulebaSia. am kuTxiT Tu SevxedavT, es gancxadebebi ar gamoxatavda Rirsebisა da zneobis uqonlobas, aramed warmoadgenda dacvis erT-erT saSualebas, romelic sruliadac ar aris uCveulo politikis mkacr wesebSi.

2. saapelacio saCivari venis saapelacio sasamarTloSi

25. gamotanili gadawyvetilebis winaamdeg venis saapelacio sasamarTloSi saapelacio saCivari Seitana rogorc kreiskim, ise lingensma. 1979 wlis 30 noembers saapelacio sasamarTlom pirveli instanciis sasamarTlos gadawyvetileba gaauqma saqmis garemoebების ganxilvis gareSe im safuZvliT, rom sasamarTlos gadawyvetileba imis Taobaze, hqonda Tu ara kanclers kerZo braldebis saqmis aRZvris ufleba sixxlis samarTlis kodeqsis 117-e muxlis debulebebisagan gansxvavebiT, saTanadod ar iyo dasabuTebuli (ix. \$23)

B. sasamarTlo ganxilvaTa II wyeba

I. venis regionaluri sasamarTlos gadawyvetileba

26. venis regionalurma sasamarTlom, romelsac saapelacio sasamarTlom saqme xelaxali ganxilvisaTvis daubruna, 1981 wlis 1 aprils gamoitana axali gadawyvetileba.

maSindeli kancleris gancxadebebtan dakavSirebuli garemoebების gamokvlevis Sedegad sasamarTlom daaskvna, rom igi gakritikebuli iyo ara rogorc Tanamdebobis piri, aramed rogorc partiis lideri da kerZo pirovneba, romelmac Tavis Tavze aiRo mesame piris dacva. yovelive zemoTqmuli dan gamomdinare, mas hqonda kerZo braldebis saqmis aRZvris moTxovnis ufleba.

rac Seexeba im moqmedebelis iuridiul kvalificirebas, romlebic bralad edeboda lingenss, sasamarTlom daadastura Tavisi 1979 wlis 26 martis gadawyvetilebiT.

gamamarTlebel garemoebebTan dakavSirebiT sasamarTlom xelaxla aRniSna, rom braldebuls ar warmoudgenia raime mtkicebuleba, romelic daadasturebda gamonaTqvamis - "uRmesi oportunitizmi", safuZvlianobas; xolo gamonaTqvamebi - "amoraluri" da "uRirsi", lingensis mier warmodgenili mtkicebulebedan gamomdinare, ukavSirdeboda mxolod gancxadebas viezentalis nacistebTan TanamSromlobis Sesaxeb, romelic kreiskim gaakeTa mxolod lingensis statiebis gamosvlis Semdeg.

randenadac aRniShuli gamonaTqvamebi mimarTuli iyo kancleris sxva moqmedebebisa da poziciisadmi, regionalurma sasamarTlom Tavisi pirveli gadawyvetileba ucbleli datova. sasamarTlom miCnia, rom lingensis kritika bevrad scildeboda im sakiTxs, romelmac warmoSva dava kreiskisa da viezentalis Soris. is faqti, rom kreiskis SesaZlebloba hqonda miemarTa sasamarTlosTvis kerZo braldebis saCivariT, magram TviTon ver gaxdeboda viezentalis mxridan aseTi saCivris obieqti mis mimarT ciliswamebisatvis, gamowveuli iyo saparlamento imunitetis Sesaxeb moqmedi kanonmdeblobiT. sakuTari gancxadebebis WeSmaritebis mtkicebis movaleoba aseve kanoniT iyo gaTvალისwinebuli da am procesis gamartiveba ara sasamarTlos, aramed kanonmdebლის movaleobebSi Sedioda.

amitom sasamarTlom Tavisi axali gadawyvetilebiT pirvelad dadgenili sasjelis saxe ucblelad datova (ix. \$21).

II. saapelacio saCivari venis saapelacio sasamarTloSi

27. orive mxarem sasamarTlos gadawyvetileba xelaxla gaasaCivra venis saapelacio sasamarTloSi. sasamarTlom gadawyvetileba gamoitana 1981 wlis 29 oqtombers. man Seamcira jarimis odenoba 15.000 Silingamde, magram daadastura regionaluri sasamarTlos gadawyvetileba yvela danarCen sakiTxiTan dakavSirebiT.

kreiski edaveboda piradi da politikuri cxovrebis mimarT sxvadasxva kriteriუმების gamoyenebis azrs. is acxadebda, rom politikosTa da kerZo pirTa reputaciis dacva unda xdebodes Tanabrad.

amasTan dakavSirebiT, saapelacio sasamarTlom aRniSna, rom sixxlis samarTlis kodeqsis 111-e muxli exeba pativiscemas, romliTac sargeblobs adamiani mis socialur garemoSi. politikosTa SemTxvevaSi es aris sazogadoebrivi azri, Tumca gamocdilebam dagvanaxa, rom politikur diskusiebSi Seuracxmyofeli gamonaTqvamebis xSirma gamoyenebam (romelic imaleba saparlamento imunitetis ukan) kerZo da politikur cxovrebaSi aseTi gancxadebebis mimarT sxvadasxva kriteriუმებიT midgomis STabewdileba Seqmna. amitom politikosebs moeTxovebaT ufro meti Semwynareblobis gamocena. rogorc wesi, politikuri davis dros gamoTqmuli kriticizmi zians ar ayenebs pirovnebis reputacias, sanam igi mis kerZo cxovrebas ar Seexeba. mocemul SemTxvevaSi, aseTad ar SeiZleba miCneuli yofiliyo gamonaTqvamebi - "politikuri eTikis minimaluri moTxovna" da "simaxinje". amitom sasamarTlom ar daakmayofila kreiskis saCivari.

29. saapelacio sasamarTlo Semdeg miubrunდა lingensis saCivris safuZvlebs da, upirvels yovlisa, gamoikvlia pirveli instanciis sasamarTloSi wardgenili mtkicebuleba, raTa daedgina, Tu ra kuTxiT iyo gakritikebuli kreiski Jurnalistis mier. saapelacio sasamarTlom, pirveli

instanciis sasamarTlos msgavsad, miiCnia, rom lingensis kritika mimarTuli iyo kreiskis, rogorc partiis liderisa da kerZo piriS, mimarT.

gamoTqma - "uRrmesi oportunitizmi", gulisxmobS, rom piri, romelsac es fraza exeba, moqmedebda specialuri mizniTa da moraluri principebis sruli ignorirebiT. aseTma Sefasebam, TavisTavad, kreiskis reputacias didi dartya miayena. aRniSnul winadadebaSi fraza - "es rom vinme sxvas Caedina", ar cvlida mis ZiriTad Sinaarss, xolo braldebulma aseTi Sefasebis safuZvlianoba ver daamtkica. amitom pirveli instanciis sasamarTlos ufleba hqonda igi damnaSved ecno.

lingensis Tanaxmad, gamonaTqvamebi'- "amoraluri" da "uRirsi", iyo kreiskis qcevis miseuli Sefaseba, romelic ar yofila sadavo, Sefaseba, romelic gakeTda evropis konvenciis me-10 muxliT aRiarebuli gamoxatvis Tavisuflebis gamoyenebiT. saapelacio sasamarTlom ar gaiziara misi mosazreba; man aRniSna, rom avstriis samarTali ar aniWebs pirovnebas sakuTari Sefasebebis formulirebis ganusazRvrel uflebas da TviT konvenciis me-10 muxliTac daSvebulia am uflebis kanoniT gaTvaliswinebuli SezRudvebi sxvaTa reputaciis dacvis interesebidan gamomdinare. metic, presis amocanaa informaciis miwodeba, xolo misi interpretaciis (gaanalizebis) ufleba rCeba mkiTxvels. Tu Jurnalisti Tavis Sexedulebas mainc gamoxatavs, es unda xdebodes sisxlis samarTlis kodeqsiT gaTvaliswinebul sazRvrebSi, romlebic dawesebulia adამიანების reputაციის დასაცავად. mocemul SemTxvevaSi amas adgili ar hqonia. Tavis gancxadebis WeSmaritebis mtkicebis tvirTi daekisra lingenss; mas ar SeeZlo ganecalkevebina Tavis Sefaseba faqtebisagan, romlebsac is efuZneboda. randenadac kreiski piradad darwmunebuli iyo, rom viezentali "mafiur meTodebs" iyenebda, mas bralad ver daedeboda amoraluri an uRirsi formiT moqmedeba.

30. saapelacio sasamarTlos gadawyvetileba gamoqveynda "profiLSi" 1982 wlis 22 TebervalS, lingensisa da misi gamomcemlis mimarT dawesebuli sasjelis Sesabamisad.

saqmis aRZvra komisiaSi

31. komisiisadmi mimarTul 1982 wlis 19 aprillis gancxadebaSi (# 9815/82) lingensma gaasaCivra presis saSualebiT defamaciisaTvis misi gasamarTlebis faqti (avstriis sisxlis samarTlis kodeqsis 111-e muxlis me-2 paragrafi).

32. komisiამ 1983 wlis 5 oqtomბერს გამოიტანა გადაწყვეტილება გაცხადების მისაგებობის შესახებ. 1984 wlis 11 oqტომბრის ანგარიSSი კომისიამ გამოხატა erTsulovani daskvna, rom adgili hqonda konvenciis me-10 muxlis darRvevas. komisiis daskvnis sruli teqsti, danarTis saxiT, Tan axlavs winamdebare sasamarTlo gadawyvetilebas.

saqmis sabo loo ganxilva sasamarTloSi

33. 1985 wlis 25 ნოემბერს გამარტულ მოსმენაზე მTavroba iTxovda sasamarTლოსაგან "mxedvelobaSi mieRo, rom mocemul saqmeSi adgili არ hqonia ადამიანის უფლებაTa evropის კონვენციის მე-10 მუხლის დებულებაTa დარღვევას", xolo განცხადებელი iTxovდა საკმის გადაწყვეტას მის სასარგებლოდ.

samarTlebrivi mxare

I. me-10 მუხლის უხეSi დარღვევა

34. konvenciis me-10 muxlis mixedviT,

"..."

Tavis saCivarSi lingensi aRniShavda, rom gasaCivrebuli sasamarTlo gadawyvetilebebiT misi gamoxatvis Tavisufleba demokratiuli sazogadoebis ZiriTadi principebisatvis Seusabamo doniT dairva. analogiuri iyo komisiis daskvnac. Tumca mTavrobas, Tavis mxriv, miaCnda, rom sadavo sasjeli aucileblobas warmoadgenda kreiskis reputaciis dasacavad.

35. sadavod ar qceula is faqti, rom adgili hqonda "sajaro xelisuflebis Carevas" ganmcxadeblis gamoxatvis Tavisuflebis ganxorcielebis procesSi, rac dasrulda venis regionaluri sasamarTlos mier 1981 wlis 1 aprils defamaciisatvis ganmcxadeblis gasamarTlebiT, romelsac mxari dauwira venis saapelacio sasamarTlom 1981 wlis 29 oqtombris gadawyvetilebiT (ix. \$26, 27).

aseTi Careva ewinaaRmdegeba konvencias, Tu is ar akmayofilebs me-10 muxlis me-2 paragrafis moTxovnebs. amitom unda ganisazRvros, iyo Tu ara aseTi Careva "kanoniT gaTvaliswinebuli", hqonda Tu ara konvenciis me-10 muxlis me-2 paragrafiT gansazRvruli mizani an miznebi da iyo Tu ara "aucilebeli demokratiul sazogadoebaSi" an miznis an miznebis ganxorcielebisatvis (rogorc uaxlesi precedentii ix. bartoldis saqme, 1985 wlis 25 marti, seria A, #90, gv. 21, \$43).

36. pirvel or sakiTxTan dakavSirebiT, sasamarTlo daetanxma komisiisa da mTavrobas, rom sasamarTlo ganxilva efuZneboda avstriis sisxlis samarTlis kodeqsis 111-e muxlis (ix. \$21); metic, misi mizani iyo "sxvaTa uflebebisa da reputaciis dacva" da ar arsebobs mizezi vifiqroT, rom mas raime sxva daniSnuleba hqonda (ix. konvenciis me-18 muxli). sasamarTlo ganxilva iyo "kanoniT gaTvaliswinebuli" da konvenciis me-10 muxlis me-2 paragrafis Sesabamisad, hqonda legitimuri mizani.

37. komisiis, mTavrobisa da ganmcxadeblis argumentebi koncentrirebuli iyo sakiTxze, iyo Tu ara Careva "aucilebeli demokratiul sazogadoebaSi" zemoaRniSnuli miznis misaRwevad.

ganmcxadebelma xazi gausva pluralistur sazogadoebaSi misi, rogorc politikuri Jurnalists, rols; man, rogorc aseTma, Tavis movaleobad CaTvala gamoeTqva Sexeduleba viezentalisadmi mimarTul kreiskiseul SefasebebTan dakavSirebiT (ix. \$ 10). man aseve miiCnia - da es azri komisiamac gaiziara, - rom politikosi, romelsac, Tavis mxriv, Cevad aqvs oponentebsze Tavdasxma, ufro daundobel kriticizms unda moelodes, vidre nebismieri sxva adamiani.

mTavrobis azriT, gamoxatvis Tavisuflebas xeli ar unda SeeSala erovnuli sasamarTloebisatvis gamoeyenebinaT TavianTi damoukidebloba da mieRoT gadawyvetilebebi, romelta miRebac aucilebelia imis uzrunvelsayofad, rom politikuri debatebi pirad SeuracxyofaSi ar gadaizardos. am TvalsazrisiT, lingensis zogierTi gamonaTqvami (ix. \$ 12, 15) dasaSvebobis zRvars gadasda. metic, ganmcxadeblis azrebi sazogadoebamde mivida yovelgvari winaswari cenzuris gareSe; yovelive aqedan gamomdinare, sasjeli Seesabameboda miznis legitimurobas.

metic, mTavroba amtkicebda, rom mocemuL SemTxvevaSi adgili hqonda konvenciiT daculi uflebebis, kerZod, gamoxatvis Tavisuflebis (muxli 10) da piradi cxovrebis pativiscemis

uflebis (muxli 8) konfliktis. komisiis mier pirveli uflebis farTo interpretaciisas, rogorc mTavroba acxadebda, meore uflebis dacvis aucilebloba mxedvelobaSi ar yofila miRebuli.

38. am ukanasknel sakiTxTan dakavSirebiT, sasamarTlom aRniSna, rom lingensis gasaCivrebuli gamonaTqvamebi ukavSirdeboda gansazRvrul sajaro braldebas, romelic kreiskim viezentals wauyena (ix. \$10), da yofili kancleris, rogorc politikosis, damokideulebas nacionaluri socializmis da nacistebis mimarT (ix. \$14). amitom mocemul SemTxvevaSi ar arsebobs me-8 muxlis WriLSi me-10 muxlisadmi mimarTvis aucilebloba.

39. me-10 muxlis me-2 paragrafis konteqstSi zedsarTavi saxeli - "aucilebeli", gulisxobs "gadaudebel sazogadoebriv saWiroebas". xelSekrulebis monawile saxelmwifoebis aseTi saWiroebis arsebobis Sefasebis garkveuli standarti aqvT, Tumca es mWidrod aris dakavSirebuli saerTo-evropul zedamxedvelobasTan, romelic moicavs rogorc kanonmdelobas, ise gadawyvetilebebs, maT Soris damokidebeli sasamarTლოს gadawyvetilebebsac (ix. "sandi Taimsis" saqme, 1979 wlis 26 aprili, seria A. #30, gv. 36, \$59). aqedan gamomdinare, sasamarTლო uflebamოსილია მიიღოს საბოლოო გადაწყვეტილება, Seesabameba Tu ara "SezRudva" an "sasjeli" me-10 muxliT dacul gamoxatvis Tavisuflebas.

40. sazedamxedvelo iurisdicciis ganxorcielebisas, evropis sasamarTლო ver SemoisazRvrebა სადავო სასამართლო გადაწყვეტილებების იზოლირებულად განხილვით; man unda ganxilოს isini saqmის მტლიან კონტექსტში, განმცხადებლის winaაRმდგ გამოყენებული სტატიებისა და im garemoეების გაTვალისწინებით, რომელთა გავლენითაც isini დაიწერა (ix. mutatis mutandis, hendsaidis saqme 1976 wlis 7 dekemberი, seria A, #24, gv. 23, \$50). sasamarTლომ unda gansazRვros, mocemul SemTxvevaSi iyo Tu ara Careva "dasaxuli legitimური მიზნის თოფასი", xolo avstriის სასამართლოების მიერ ასეტი Careვის სასამართლებლად მოყვანილი მიზეზები - "Sesabanisi da damakmayofilebeli" (ix. zemoxsenebuli bartoldis saqme, seria A, #90, gv. 25, \$55).

41. amasTan dakavSirebiT, sasamarTლო მოვალეა Seaxsenოს, რომ გამოხატვის Tavisufლება, me-10 muxlis პირელი paragrafis mixedvit, Seadგენს დემოკრატიული საზოგადოების erT-erT ფუნდამენტურ საფუძვლს და მისი განვითარებისა და პროვინების ტვითრეალიზების მTავარ პრობას. me-10 muxlis me-2 paragrafis Sesabამისად, is გამოყენება არა მოლოდ ისეტი "ინფორმაცია" და "ideebis" მიმარT, რომლებიც კეტილგანყოფილად მიიღება an განიხილება როგორც უნებელი an როგორც ინდიფერენტისმი საგანი, არამედ ისეTების მიმარTაც, რომლებიც, Tავისი არსით, Seuracხყოფელია, aRSfoTებას იწვევს და ადამიანების სიმსივნის არწევს. es არის პლურალისმი, Semwynარელობისა და სარი აზროვნების არსებობის ნიშანი, რომლის გარეშეც არ არსებობს "დემოკრატიული საზოგადოება" (ix. zemoxsenebuli hendsaidis saqme, seria A, #24, gv. 23, \$49).

es principebi gansakuTreბიT მნიშვნელოვანია presasTan dakavSireბიT. მართალია, presam არ unda გადააბიჯოს im zRვარს, რასაც "sxვაTa რეპუტაციის დაცვა" ჰქვია, მაგრამ მას მაინც ევალეა ინფორმაცია და ideebis გავრცელება პოლიტიკურ ისევე, როგორც საზოგადოების ინტერესების სფეროში Semავალ sxვა საკითხებზე. ასეტი ინფორმაცია და ideebis გავრცელება მოლოდ პრესის ამოცანა არაა: საზოგადოებასაც აკვს უფლება მატი მიღებისა (ix. mutatis mutandis, zemoxsenebuli "sandi Taimsis" saqme, seria A, #30, gv. 40, \$65). აყედან გამომდინარე, sasamarTლო ver დაეTანხმება ვენის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებასი გამოტყმულ აზრს, რომ პრესის ამოცანაა მოლოდ ინფორმაციის მიწოდება, xolo მისი გაანალიზების უფლება რცება მკითხველს (ix. \$29).

42. metic, presis Tavisufleba sazogadoebas azlevs saukeTeso saSualebas Seiqmnas, Camoayalibos da gamoxatos sakuTari azri politikuri liderebis ideebsa da poziciasTan dakavSirebiT. zogadad rom vTqvaT, politikuri debatebis Tavisufleba im koncefciiis birtvia, romelic adamanis uflebaTa evropis konvenciis mTavar arss warmoadgens da romelsac demokratiuli sazogadoebis koncefcia ewodeba.

misaRebi kriticizmis sazRvrebi ufro farToa, rodesac saqme exeba politikoss da ara kerZo pirovnebas. ukanasknelisagan gansxvavebiT, politikosi sazogadoebis yuradRebis centrSi Tavs Segnebulad ayenebs, misi sityva da saqme gardaovlad xdeba rogorc Jurnalistebis, ise mTlianad, sazogadoebis daJinebuli, gamomcdeli meTvallyureobis obieqti, amitom politikoss Semwynareblobis udidesi unaris gamoCena marTebs. udavoa, rom adamanis uflebaTa evropis konvenciis me-10 muxli (me-2 paragrafi) icavs TiToeuli pirovnebis reputacias da es vrceldeba politikosebze, maSinac ki, roca isini ar moqmedeben rogorc kerZo pirebi, magram am SemTxvevaSi aseTi dacvis kriteriumebi unda Sefasdes politikur sakiTxebze Ria diskusiis interesebTan kavSirSi.

43. ganmcxadebeli gaasamarTles venis Jurnal "profilSi" 1975 wlis 14 da 21 oqtombers gamoqveynebul statiebSi maSindeli federaluri kancleris, b-n kreiskis, misamarTiT gansazRvruli gamonaTqvamebisatvis ("uRrmesi oportunitizmi", "amoraluri", "uRirsi", ix. \$12-19). statiebi exeboda avstriis sazogadoebis yuradRebis centrSi moqceul politikur sakiTxs, romelmac nacionaluri socializmisa da qveynis martvaSi yofili nacistebis monawileobis mimarT, zogadad, avstriელTa da kerZod kancleris damokidebulebis garSemo gacxovebuli diskusia gamoiwvia. mTlianobaSi statiebis Sinaarsi da toni sakmaod gawonasworebuli iyo, Tumca zemoxsenebuli gamonaTqvamebis gamoyenebam kreiskis reputaciisadmi zianis miyenebis STabeWdileba Seqmna.

magram, ramdenadac saqme exeba kreiskis, rogorc politikoss, gasaTvaliswinebelia aRniSnuli statiebis daweris safuZveli. isini 1975 wlis oqtombris sayovelTao arCevnebidan mokle xanSi gamoqveynda. mravali avstriელი figrobda, rom kreiskis partia dakargavda absolutur umravlesobas am arCevnebSi da saxelmwifos martvis unaris SesanarCuneblad izulebuli gaxdeboda peteris partiasTan koalicia Seeqmna. rodesac arCevnebis Semdeg viezentალმა gamoqveyნა cნობეი peteris nacisturi warsulis Sesaxeb, kanclerma daicva peteri da viezentალის მომედებას "მაფიური მეტოდეი" uwoda, rasac Sedegad mohyva lingensis mwave reaqcia (ix. \$9,10).

aqedan gamomdinare, SeiZleba iTqvas, rom gasaCivrebuli gamonaTqvamebi mimarTuli iyo arCevnebis Semdgomi politikuri dapirispirebis safuZvlisadmi, romelsac fesvebi warsulSi hqonda. rogorc venis regionalurma sasamarTlom 1979 wlis 26 martis gadawyvetilebaSi aRniSna (ix. \$24), am brZolaSi yvelam Tavis gankargulebaSi arsebuli iaraRi gamoiyena, rac sruliadac ar aris mZime politikuri bataliebisaTvis ucveulo movlena.

konvenciis gadasaxedidan Sefasebisas ar SeiZleba mxedvelobidan iqnes gamorCenili is sasjeli, romelic ganmcxadebels daekisra, da Sidasaxelmwifoebrivi sasamarTloebis mier aseTi gadawyvetilebis gamotanis mizezebi.

44. saqmis saapelacio wesiT ganxilvisas venis saapelacio sasamarTlom lingenss jarima daakisra; man aseve miiRo gadawyvetileba profilis Sesabamisi gamocemebis konfiskaciisa da sasamarTლოს aRniSnuli gadawyvetilebis gamoqveynebis Sesaxeb (ix. \$21, 26, 27, 30).

rogorc mTavroba aRniSnava, gasaCivrebuli statiebi im droisaTvis ukve farTod iyo gavrcelebuli, ase rom, Tumca dawesebulma sasjelma avtors xeli, faqtobrivad, ver SeuSala sakuTari azris gamoxatvaSi, is mainc uTanabrdeba erTgvar cenzuras, romelic avtors momavalsi msgavsi kriticizmis gamoxatvis survils ukargavs. komisiis warmomadgenelma marTebulad Senisna es. politikuri debatebis konteqstSi aseTi sasjeli Jurnalists sazogadoebrivi cxovrebis mniSvnelovan sakiTxebze sajaro diskusiaSi monawileobaze uars atqmevinebs. imave niSnit, aseTi sanqcia xels uSlis presas Tavis, rogorc sazogadoebis mommarageblisa da guSagis, funqciebis SesrulebaSi (ix. mutatis mutandis, zemoxsenebuli bartoldis saqme, seria A, # 90, gv. 26, \$58).

45. avstriis sasamarTloebi, pirvel rigSi, Seudgnen imis garkvevas, iyo Tu ara lingensis gasaCivrebuli gamonaTqvamebi namdvilad defamaciuri; maT daadgines, rom zogierTi gamonaTqvami, kerZod "uRrmesi oportunizmi", "amoraluri" da "uRirsi", marTlac atarebda aseT xasiaTs (ix. \$21).

ganmcxadebelma aRniSna, rom sadavo gamonaTqvamebi warmoadgenda mis mier gamoxatvis Tavisuflebis ganxorcielebiT gakeTebul Sefasebebs (ix. \$22, 29). evropis sasamarTlom, komisiis msgavsad, gaiziara misi azri. lingensis kriticizmi, faqtobrivad, mimarTuli iyo kreiskis, rogorc federaluri kancleris, poziciisadmi. sadavo iyo ara misi ufleba - gaevrcelebina informacia, aramed misi azris Tavisufleba da ideebis gavrcelebis ufleba; me-10 muxlis me-2 paragrafit gaTvaliswinebuli SezRudvebi mainc gamoyenebadi darCa.

46. sasamarTloebi Semdeg Seudgnen imis garkvevas, SeeZlo Tu ara mopasuxes Tavis gancxadebebis simarTlis damtkiceba; es Seesabameboda avstriis sisxlis samarTlis kodeqsis 111-e muxlis me-3 paragrafs (ix. \$20). maT arsebiTad gaacnobieres, rom arsebobda kreiskis qcevis Sefasebis gansxvavebuli gzebi da SeuZlebeli iyo logikurad erTi interpretaciis WeSmaritebis damtkiceba sxvebTan mimarTebaSi. Sedegad maT mopasuxis qmedeba defamaciad daakvalificires (ix. \$24, 26, 29).

evropis sasamarTlos azrit, aucilebelia erTmaneTisagan didi sifrTxilit gaimijnos faqtebi da Sefasebebi. faqtebis arsebobა SeiZleba demonstrirebul iqnes maSin, roca Sefaseba ar eqvemdebareba damtkicebas. amasTan dakavSirebit, sasamarTlo aRniSnavs, rom im faqtebis arsebobა, romlebze dayrdnobiTac lingensma gaakeTa Sefaseba, udavo iyo. es exebs aseve mis mier keTili nebis gamovlenas (ix. \$21).

avstriis sisxlis samarTlis kodeqsis 111-e muxlis me-3 paragrafis Sesabamisad, Tu mas ganvixilavT me-2 paragrafitan kavSirSi, Jurnalisti ver gaeqceva pasuxismgeblobas, Tu amave muxlis pirveli paragrafit gaTvaliswinebuli garemoebebis arsebobის ver daamtkicebs sakuTari gancxadebis simarTles (ix. \$20).

rac Seexeba Sefasebas, aRniSnuli moTxovnis Sesruleba SeuZlebelia da, amave dros, ewinaaRmdegeba sakuTriv azris Tavisuflebis prinsipi, romelic konvenciis me-10 muxlit daculi uflebis Ziritad arss warmoadgens.

venis regionaluri sasamarTlo Tavis gadawyvetilebaSi miuTitebda, rom mtkicebis savaldebuloba mondinareobda kanonidan da misi gamartiveba Tu Semsuბება ara sasamarTlos, aramed kanონმდებლის saqme iyo (1981 wlis 1 aprilis gadawyvetileba. ix. \$26). amasTan dakavSirebit, evropis sasamarTlom aRniSna, rom mis valdebulebas ar warmoadgens imis gansazRvra, xelisuflebis

romel Stos miuZRvis brali konvenciis darRvevaSi; aRniSnul SemTxvevaSi saqme gvaqvs saxelmwifos saerTaSoriso pasuxismgebl obasTan (ix., iter alia, zimermanisa da steineris saqme, 1983 wlis 13 ivlisi, seria A, #66, gv. 13, \$32).

47. yovelive zemoaRniSnulidan gamomdinareobs, rom lingensis mier gamoxatvis TavisuflebaSi Careva ar iyo "aucilebeli demokratiul sazogadoebaSi . . . sxvaTa reputaciis dasacavad", ar Seesabameboda dasaxul legitimur mizans da warmoadgenda konvenciis me-10 muxlis darRvevas.

aqedan gamomdinare, sasamarTlom erTxmad daadgina, rom

1. adgili hqonda konvenciis me-10 muxlis darRvevas;
2. avstriis respublika movale iyo ganmcxadeblisaTvis gadaexada 284,538.60 Silingi, rogorc "samarTliani dakmayofileba".